

Kolegij “Novi medijski žanrovi” kao društvena mreža

Mr.sc. Vesna Srnić

Studij Kulturologije

Sveučilište J. J. Strossmayera, Osijek

vesna.srnica@sb.htnet.hr

+385 098 501 835

Sažetak

Kao predavač kolegija “Novi medijski žanrovi” na osječkom studiju Kulturologije, mr.sc. Vesna Srnić je pokrenula jedinstvenu suvremenu i kreativnu nastavu superviziranja i mentorskog pristupa kroz korištenje najnovije napredne tehnologije kao online platforme: društvene mreže ili Communitya (<http://kulturologijaosijek.ning.com/>). Studenti prve godine uz veliko oduševljenje kreirali na društvenoj mreži svoje stranice, izradili svoj profil na način portfolija, odnosno objavili vijesti i recenzije iz recentne kulturne ponude grada Osijeka, regije, Hrvatske ili svijeta, pisali blog, izradili mobilnim telefonom umjetničke fotografije na zadanu temu “Kreativne čaše”, istražujući kontekst svakodnevnice i ostvarujući nove vizualne svjetove. Detaljnim upućivanjem u Etički kodeks medijske kulture, studenti su osvješteni o kulturi ophođenja u kontekstu medija. Posebno su agilno razmjenjivali iskustva na forumu i chatu. U dodanom komentaru svaki je student dobio javnu ocjenu u tipu zatvorene mreže, uz detaljan opis uspješnosti realizacije zadatka.

1. Kolegij “Novi medijski žanrovi” kao društvena mreža

Predavačica izbornog kolegija „Novi medijski žanrovi“ na osječkom studiju Kulturologije, mr.sc. Vesna Srnić, inače urednica i vlasnica portala za umjetnost, kulturu i edukaciju <http://media-via.info>, pokrenula je online platformu za svoje studente prve godine. Njih 45 studenata, od kojih neki izvanredni dolaze iz prakse, iz osječkih medija (radija i tiska), kreirali su svoje seminarske zadatke na Communityu ili Društvenoj mreži Kulturologija-Osijek, koja se može vidjeti na spomenutom portalu media-via.info ukoliko se klikne na banner „Kulturologija-Osijek“ na jednoj od stranica portala ili se upiše adresa same stranice društvene mreže <http://kulturologijaosijek.ning.com/>.

Budući da su studenti vrlo aktivni uglavnom u zabavi na poznatim društvenim mrežama poput Facebooka ili MySpacea, barem su dobri poznavatelji potrebnih alatki za rad na njima, te su tim više pokazali posebno veliko oduševljenje ovim suvremenim pristupom nastavi. Zadatak im je bio kreirati na društvenoj mreži svoje stranice, izraditi svoj profil na način kvalitetnog portfolija, odnosno objaviti vijesti i recenzije iz recentne kulturne ponude grada Osijeka, regije, Hrvatske ili svijeta, napisati blog o nekoj relevantnoj kulturološkoj tematici, te izraditi primarnom tehnologijom, mobilnim telefonom umjetničke fotografije na zadanu temu

“Kreativne čaše”, istražujući time kontekst svakodnevnice na nov način i ostvarujući začudne vizualne svjetove. Pri tome posebno su agilno i kultivirano, ali neformalno razmjenjivali iskustva na forumu i chatu.

U spomenutom projektu "Kreativne čaše" studenti su eksperimentirali bojama, tekućinama, svjetlošću i čašama, te proizveli začudne apstrakcije, koje možete pogledati na portalu media-via.info pod e-Learning, pa pod Radovi učenika i studenata:

<http://media-via.info/school/cat62000.htm>

Time su, naime, studenti istraživali kontekst svakodnevnice, uočavali svakodnevne predmete novim viđenjem i time prevrjednovali stvarnost uobičajenog, ostvarujući nove, vizualno apstrahirane svjetove.

U izradi umjetničkih fotografija važnim smatramo i kreativan odnos korištenja primarne tehnologije, mobilnih telefona i osvješten odnos prema stvarnosti koja nas okružuje svakodnevno. A suvislo i agilno razmjenjivanje iskustava na forumu i chatu društvene mreže dodatno je osvježilo rad neformalnošću kroz kultiviranu komunikaciju.

U dodanom komentaru profesorice Srnić svaki je student dobio javnu ocjenu u zatvorenom tipu društvene mreže, uz detaljan opis uspješnosti realizacije zadatka.

2. Koncept kolegija „Novi medijski žanrovi“

Mr. sc. Srnić je izradila prijedlog sadržaja ovog novog kolegija "Novi medijski žanrovi" na sljedeći način:

- Uloga teksta / slike / zvuka u oblikovanju pojedinih žanrova; definiranje žanrova, kombiniranje žanrova i kombiniranje medija.
- Odlike žanrova s obzirom na medijsku zadanost (tehničke osobitosti pojedinih medija).
- Masovni mediji (mass media). Teorija masovnih komunikacija. Kvalitetan uzorak: Prošireni mediji u umjetnosti kroz vizualne komunikacije (tisak, plakat, fotografija, film, strip, TV, promidžbeni spot, umjetnički video, kompjuterska grafika, Internet, Multimedija).
- Community u edukaciji. Javnost i publika. Razvoj koncepta javnosti i komunikacijska prava. Društvena odgovornost medija. Ciljevi komunikacije i teorijski ciljevi komunikologije (etičnost, pojam vrijednosti – Etički kodeks). Medijski utjecaji. Manipulacija. Ideološki diskurs. Prevrjednovanje stvarnosti kroz kritiku medijskih nekompetencija u popularnoj medijskoj kulturi, posebno žute štampe.

Nastavni materijali se mogu pogledati na stranici portala, pod Edukacija, tijekom I. Semestra, za trajanja nastave.

Nositelj kolegija „Novi medijski žanrovi“ je voditelj Odsjeka za likovnu umjetnost, pri Umjetničkoj akademiji u Osijeku, docent mr. Vladimir Frelj, a mr.sc. je predavačica kolegija koja je izvodila nastavu prema gore navedenom konceptu.

3. Etički kodeks za kolegij „Novi medijski žanrovi“

U današnje vrijeme masovnog korištenja velikih društvenih mreža za zabavu i puko informiranje, posebnost ove društvene mreže Kulturologija – Osijek je edukativnost i strogi kriteriji u izradi portfolija svakog studenta. Naročita vrijednost naše mreže vidljiva je u osvještavanju studenata o primjerenosti i načinu korištenja pojedinih izvora kulturnih sadržaja, posebno kroz ukazivanje na postupke citiranja, parafraziranja i navođenja izvora.

Ovdje donosimo u cijelosti Etički kodeks medijske kulture, nastao u suradnji sa stručnjacima za Internet:

* Kreativnost NIJE krađa tuđeg rada!

* Rad nastao protivno Zakonu o autorskom pravu je ilegalan.

Tuđi rad se može uključiti u vlastiti samo nakon što se posjeduje PISMENA dozvola autora, odnosno vlasnika / zastupnika autorskih prava.

Autor/zastupnik određuje uvjete korištenja i cijenu (besplatno ili ne, uz navođenje imena autora ili ne, dozvoljeno mjenjanje, obrada itd).

Citiranje tuđeg teksta, korištenje tuđih fotografija ili tuđih video klipova mora biti u radu označeno, minimum na kraju rada.

Za sve tuđe materijale se mora imati pisani dokaz da se može koristiti tuđe autorsko pravo. Minimum: e-mail poruka u kojoj autor dozvoljava korištenje autorskog djela.

1. FOTOGRAFIJE:

- koristiti isključivo vlastite fotografije u seminarskom radu, blogu, vijestima, i/ili fotografije drugih autora za koje imate pismenu dozvolu korištenja

*na ispitu treba ponijeti vlastite ne-editirane originale na cd-u kao dokaz (u originalu se vidi EXIF iz foto aparata)

*imati na papiru dozvolu autora fotografije da možete koristiti konkretnu tuđu fotografiju u svom radu

- u vijestima ili na blogu obvezatno PRIJE objave zatražiti od autora pismeno dopuštenje za korištenje fotografije, ako se radi o tuđoj fotografiji te navesti autora i/ili izvor gdje je fotografija objavljena

Zakon: autorsko pravo na fotografiju desetak godina iza smrti autora. Fotografija se ne smije modificirati bez dozvole (pismene) autora.

2. FILM / GLAZBA:

- ne možete uključiti u svoj film dijelove tuđeg filma bez pisane dozvole autora/zastupnika autorskih prava
- koristiti zvučnu podlogu (šumovi, buka, glazba) koju ste sami snimili ili glazbenu podlogu za koju imate tiskano na papiru dopuštenje vlasnika/zastupnika autorskih prava
- * ne smijete koristiti glazbu drugih autora bez pismene dozvole vlasnika autorskih prava (autor glazbe i teksta)
- dozvoljeno je korištenje do 8 taktova autorske glazbe za koju nemate pisanu dozvolu
- dozvoljeno je korištenje glazbe zaštićene CC licencom (Creative Common License - može se koristiti ali se ne smije prodavati niti naplatiti nekome trećem) . U ovom slučaju navesti CC licencu
- edukativne institucije mogu koristiti određene glazbene radove u edukativne svrhe, ali samo unutar učionice (ne na Net-u niti na javnim prezentacijama radova izvan učionice, ne izdanja na CD-u i slično)

Podaci o korištenim glazbenim podlogama trebaju biti prikazani na kraju filma (autor glazbe, CC licenca...)

Napomena: javno izvođenje glazbenog djela (čak i na Internetu ili sa CD-a) podliježe plaćanju takse ZAMP-u

3. CITIRANJE S INTERNETA:

- mogu se citirati samo izvori koji to ne zabranjuju, inače se mora tražiti pisana dozvola za korištenje. (provjeriti na dnu web stranice ili u 'uvjetima korištenja')
- obvezatno navesti izvor / adresu web stranice (URL) kod citiranja teksta ili parafraziranja Internet izvora

4. VIJESTI:

- Zakon o autorskom pravu i Zakon o medijima: sve objavljeno u novinama/na radiju/TV/Internet portalima i web stranicama i blogovima je AUTORSKO DJELO
- * vijest = činjenice, informacije mogu se prenijeti, uz obradu koja ne mjenja smisao originalnog članka, bez prethodnog traženja dozvole, ali samo uz OBVEZNO navođenje izvora
- * novinski članak /prilog/ koji sadrži stavove, mišljenja, kritike, analizu i slično NIJE VIJEST i ne smije se prenijeti/koristiti bez prethodne dozvole autora / zastupnika autorskih prava
- * fotografije su autorsko djelo i ne mogu se prenositi bez pismene dozvole čak iako su unutar vijesti

Linkovi:

ZAMP

www.zamp.hr

Zakon o autorskom pravu: (NN 20. listopada 1998.)

<http://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/269967.html>

Zakon o medijima:

<http://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/306926.html>

Zakon o elektroničkim medijima:

<http://www.infolex.hr/htm/25898.htm>

Zaključak:

Kroz predavanja i seminare na kolegiju "Novi medijski žanrovi" na osječkom studiju Kulturologije, pokrenuta je jedinstvena suvremena i kreativna nastava superviziranja i mentorskog pristupa kroz korištenje najnovije napredne tehnologije kao online platforme: društvene mreže ili Communitya (<http://kulturologijaosijek.ning.com/>).

Zadaci za studente na Communityu su bili prijaviti se i prirediti svoj profil na način portfolija: izraditi fotografije pod zadanom temom "Kreativne čaše" što se može vidjeti na portalu media-via.info pod e-Learning, pa Radovi učenika i studenata, zatim napisati vijesti i recenzije iz recentne kulturne ponude grada Osijeka, regije, Hrvatske ili svijeta, te potom obraditi složeni umjetnički/kulturni projekt ili postaviti relevantan problem u sekciji blog.

Posebnu vrijednost pri izradi ove društvene mreže vidimo u detaljnom upućivanju studenata u Etički kodeks medijske kulture, jer su time studenti osvješteni o kulturi ophođenja u kontekstu medija, dakle kako prikladno objaviti vijest, fotografiju ili film uz citiranje, parafraziranje i navođenje izvora, a kad je to ipak nelegalno.

Na kraju semestra u pridruženom komentaru svaki je student dobio javnu ocjenu u zatvorenom tipu društvene mreže, uz detaljan opis uspješnosti realizacije zadatka.

Budući da otvaranje rada akademske institucije zajednici smatramo veoma bitnim, finalizaciju projekta učenja pomoću društvene mreže, realizirali smo kroz izjašnjavanje studenata o svojim autorskim pravima na fotografije i o predstojećoj humanitarnoj izložbi fotografija „Kreativnih čaša“ u nekoj od hrvatskih galerija ili nekom prestižnom hotelijerskom objektu.

SLIKOVNI PRILOZI (fotografije „Kreativne čaše“)

Društvena mreža Kulturologija-Osijek: <http://kulturologijaosijek.ning.com/> (foto.: Zen Špehar)

Foto.: Anita Kovačević

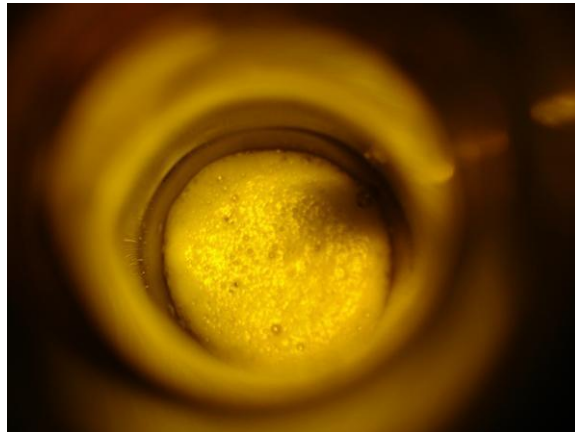

Foto.:Tin Kovačević

Foto.: Lara Bebek

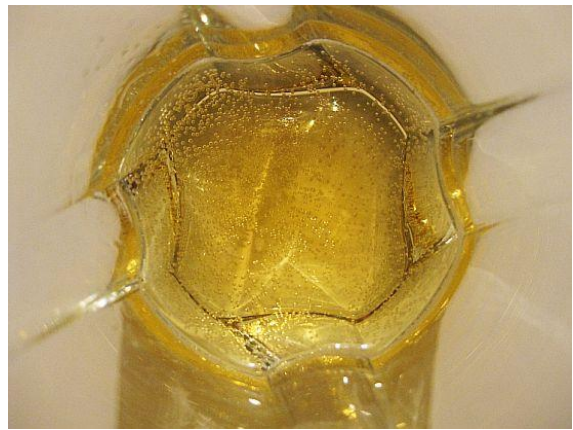

Foto.: Lara Bebek

Foto.: Martina Fabijanović

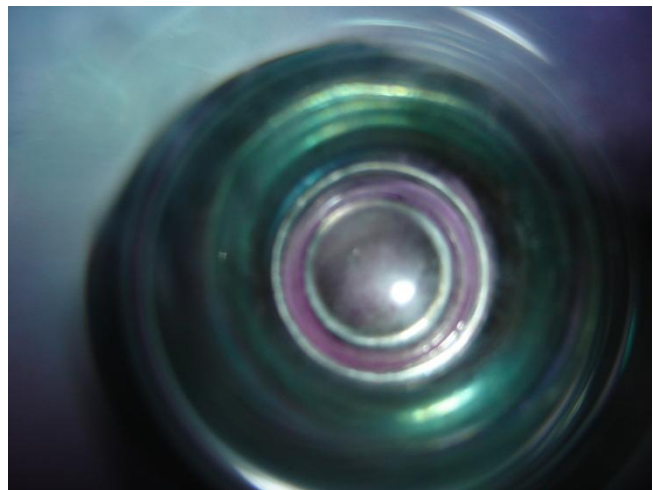

Foto.: Vlatka Balaš

Foto.: Martina Fabijanović

Foto.: Vlatko Franjin